

26.14x31.6	1/2	עמוד 28	ישראל היום - כותרת	14/10/2013	39190811-2
האגודה למלחמה בסרט - 90336					

הקו החם

של "ישראל היום" והאגודה למלחמה בסרטן

נלחמים בסרטן השד

הקו החם: טובי המומחים בטיפול בסרטן השד השיבו לשאלותיכם << עמ' 28

יפעת מידע תקשורת

מאות פונים הציפו את הקו החם של "ישראל היום" והאגודה למלחמה בסרטן • איך למנוע את המחלה, מה חשיבות ההיסטוריה המשפחתית, מתי להתחיל להיבדק ומתי לעשות שיחזור • תשובות המומחים לכניכם

מיטל יסעור בית'אור

כתבתנו לענייני בריאות

סרטן השד היא המחלה הממארת השכיחה ביותר בישראל ובעולם המערבי בכלל. כ-4,500 נשים מאובחנות בכל שנה בחולות בסרטן השד בישראל, ואחת מכל שמונה נשים בישראל עלולה לחלות בסרטן השד. ככל שהמחלה מאובחנת בשלב מוקדם יותר, כך עולים סיכויי הריפוי לכ-90%. מספר הנשים אשר מחליי מות מסרטן השד עולה בהתמדה בדיקות הגילוי המוקדם, שיפור דרכי הטיפול והגברת המודעות. יותר מ-200 שאלות בנושא סרטן השד הגיעו ביום המישי האחרון לט' למידע של האגודה למלחמה בסרטן ו"ישראל היום". צוות המומחים השיב לשאלות בנושא טיפול, בדיקות גני טיות, זכויות החלטה, מניעה ואורח חיים, תזונה, שיחזור השד ועוד. גם אתמול המשיכו באגודה לענות לפי ניות הרבות שזרמו אל צוות המומחים. לפניכם מבהר מהשאלות והתישבות בנושא.

? אני בת 34, לסבתא מצד אמא היה סרטן שד ואמא שלי נשאית של המוטציה בגן לסרטן השד. מאיזה גיל אני צריכה להיבדק?
"לגבי עצמך, זה שונה אם את נרשאת את הגן או לא. את נמצאת בגיל מתאים לעשות את הבדיקה הגנטית

ולדעת אם את נשאית. את יכולה לפנות לרופא המשפחה ולברר איך את מגיעה למכון גנטי. כדאי להגיע למקום שבו אמך עשתה את הבדיקה, כי אז כבר יש להם את כל החומר והנתונים. אם את נושאת את הגן, המעקב הוא יותר אינטנסיבי וצריך MRI בכל שנה. אם לא, את כמו אישה רגילה."

? אני ממש שמחה שלפני כמה חודשים אמא שלי סיימה את הטיפולים, אבל קצת קשה לה. אני מרגישה שהיא לבד. לאורך כל הטיפולים הרגשנו שהצוות ממש מלווה אותנו ותומך בנו, ועכשיו, אחרי שהיא סיימה את כל הטיפולים, אני רואה שקשה לה בלי התמיכה הזו. אנחנו בסדר, אבל אנחנו דואגים לאמא. היא היתה מאוד חדורת מוטיבציה, ואנחנו מרגישים כאילו שהכל ירד...
"זה נכון. כשמסתיימת כל סוג של טיפולים, אנחנו מרגישים פתאום לבד, בחרדה, ופתאום הנפש מתחילה להתמודד עם החוויה שעברנו. אנחנו לא יכולים להילחם בשתי חזיתות. כשאנחנו בטיפולים אנחנו עוסקים בהשרדות, וכשנגמרת ההישרדות אנחנו פתאום מרגישים לבד. יש לנו סדנה מיוחדת שנקראת 'מחלימים לחיים בריאים', שמטרתה ללוות אנשים במצב של אמא, מה לימים שסיימו את כל שלב הטיפול, במטרה לעודד אותם ולהדריך אותם לחזור לחיים קהילתיים אישיים בריאים."

? אני בת 71 ולוקחת בשמונה שנים תרופה להורדת לחץ דם בשם ואזודין. קראתי מחקר שהיא עלולה להעלות פי שניים ויותר את הסיכון לסרטן שד. אני בסכנה? "קודם כל כדאי לנשום עמוק ולהירגע. זה מחקר אחד וראשון, שני עשה על 2,500 נשים, ואין לו אישור במחקרים נוספים. זה טוב לכוונות בעיתון, אבל זה לא אומר שצריך לשנות את הרגלי השימוש בתרופה. גם עורכי המחקר אמרו שצריך מחקרים נוספים. אפשר לגשת לרופא המשפחה ולשאול אם אפשר לחשוב על שינוי לתרופה אחרת, אבל צריך לזכור שאיזון לחץ הדם הוא חשוב מאוד ושהסיכון לסרטן שד הוא לא גדול. חשוב להקפיד על ממוגרפיה בכל שנתיים. ברגע שאת עושה ממוגרפיה בצורה מסודרת, מוצאים את זה בדרך כלל במצב התחלתי עם סיכויי ריפוי מצוינים."

24.68x22.89	2/2	עמוד 29	ישראל היום - כותרת	14/10/2013	39190821-3
האגודה למלחמה בסרט - 90336					

המומחים !

ענו על שאלות הקוראים:

ד"ר מיכל שגיא - גנטיקאית,
מרכז הייעוץ הגנטי למשפחות סרטן השד והשחלות, בית החולים הדסה

אורית שפירא - עובדת
סוציאלית ומנהלת מחלקת שיקום ורווחה, האגודה למלחמה בסרטן

ד"ר נעה אפרת בן-ברוך
- אונקולוגית, מנהלת המכון האונקולוגי, בית החולים קפלן

ד"ר תניר אלויסי - כיורגית
שד, מנהלת המרכז לבריאות השד במרכז הרפואי קפלן

ד"ר ניבה שפירא - תזונאית
קלינית, חוקרת ומרצה, המכון לחקר התזונה, בית החולים בילינסון, המרכז הרפואי רבין

ד"ר יואב ברנע - פלסטיקאי,
מנהל השירות לשחזורי שד, המחלקה לכירורגיה פלסטית, המרכז הרפואי תל אביב

ד"ר מירי סקלייר - מנהלת
המרכז לדימות השד, שיבא

מירי זיו - מנכ"ל האגודה
למלחמה בסרטן

ד"ר מירב בן-דוד - מנהלת
שירות הקרינה לשד במכון לרדיותרפיה אונקולוגית, שיבא

פיספסתם את הקו החם? הטלמידע של האגודה למלחמה בסרטן פועל כל השנה, ומידענים ומתנדבים של האגודה מסייעים במידע ושולחים ללא תשלום חוברות מידע בנושאים שונים. טלמידע: 1-800-599-995

צילום: יוסי זליגר

מומחי האגודה למלחמה בסרטן עונים לשאלות קוראי "ישראל היום"

את הממוגרפיה. אם הבדיקה הגנ"טית חיובית, משלימים את המעקב עם בדיקת MRI שהיא הכי רגישה. אם תעשי את הבדיקה הגנטית, יהיה אפשר לדעת אם גם הבנות שלך בס"י כון כלשהו ואם גם הן צריכות להיכנס למעקב בגיל מוקדם."

? אני דואג לאמא שלי. היא בת 53 ואני שולה אותה לממוגרפיה פעם בשנתיים. אני הושש שהבדיקה עצמה חושפת אותה לקרינה מסוכנת. אמא נמצאת בסיכון רגיל ואין

היסטוריה של סרטן שד במשפחה. "לא, אתה בהחלט לא חושף אותה לסיכון. ההמלצה להיבדק היא מגיל 50. במחקרים רבים הוכח שבדיקת ממוגרפיה אחת לשנתיים מגיל 50 היא בעלת תועלת גדולה בהרבה מהי נוק האפשרי. המכשירים שמאושרים לשימוש על ידי קופות החולים היום הם בעלי שיעורי קרינה מאוד נמוכים. כך, למשל, אם אמך תטוס לארה"ב, היא תחשף לרמת קרינה דומה לזו של בדיקת ממוגרפיה. לכן, מבחינה זו, אין דאגה וטוב שאתה מעודדת אותה להיבדק ככל שנתיים."

מכאיבה לי מאוד. האם התרמו"מ ממוגרפיה יכולה להחליף את הבדיקה הזו? לא עשיתי בדיקה גנטית למוטציה לסרטן שד. "נשאלת השאלה אם לא כדאי לך לעשות את הבדיקה הגנטית וכך תוכלי להעריך טוב יותר את הסי"י כון שלך לפתח סרטן שד. התרמו"מ ממוגרפיה היא עדיין בפיתוח, ייקח לנו עוד כמה שנים עד שהיא תיכנס לשיגרת הטיפולים. אנחנו מתחילים במחקר חדש וזה לא משהו שמחליף

אנג'לינה ג'ולי. עברה ניתוח קרינה מונע צילום: א.א.פי

רטן. איכלו פחמימות מלאות וקט"ניות. תחושת השובע תגיע מהר, וכך מרוויחים שני דברים - לא משמינים ולא מזינים תאים סרטניים."

? אני בת 38, עברתי כימותרפיה, אני נמצאת לפני ניתוח בריתת שד ואצטרך הקרנות. אני מתלבטת האם לעשות שיחזור שד לפני ההקרנות או אחריהן? האם הטיפול באלודרם (הומר שתומך בשתל ומונע צורך בניתוח חוזר בעקבות ההקרנות) משנה את ההחלטה? "שתי האופציות קיימות. בעבר לא היינו עושים שיחזורים מיידיים, אך היום השתנתה הגישה ומציעים אפשרות של שיחזור מידי, לאחר הניתוח ולפני ההקרנות. אני מסכים לגמרי ששימוש באלודרם משפר את תוצאות השיחזור. זה לא בסל עדיין ומצריך מימון פרטי."

? אני בת 66. לאמא שלי היה סרטן שד, היא חלתה בגיל 50 ומשהו. יש לי כל הזמן ציסטות, עשו לי פעמיים דיקור והכל היה בסדר. הממוגרפיה

? אני בת 35 ומדי פעם בפעם מרגישה כאבים בפטמת השד הימני, משהו יותר פנימי. אני לא בהריון ולא מניקה. האם אני צריכה להיבדק?

"כאבים בשד זו בדרך כלל תופעה שכיחה ולא מסוכנת, אבל יש כאבים שבעקבותיהם אנחנו ממליצים לגשת לכירורג ולהיבדק. ממוגרפיה כדאי לעשות מגיל 50 לנשים שלא נמצאות בסיכון גבוה."

? אני בת 52, אוכלת סוכרים ופחמימות, לא אוהבת ירקות. האם זה עלול לגרום לסרטן?

"הדעה הרווחת היא שפחמימות בריאות. צריך לזכור שאכילת פחמימות בשילוב עם סוכרים מעלה את הורמון האינסולין בגוף. אם יש תאים סרטניים בגוף, האינסולין יגרום לריי בוים (זהו הורמון שמאיץ גדילה). לשם השוואה, תא רגיל מפיק 36 קבוצות של מולקולות אנרגיה. התא הסרטני מפיק רק שתיים או ארבע מולקולות כאלה. התא הסרטני 'שואב' את הסוכר ו'רודש' עוד. תזונה העתירה בפחמימות וסוכרים עושה שירות לסי